

7th european Music Therapy Congress – en anmeldelse fra et musikalsk perspektiv

Helle Nystrup Lund *Cand. mag. Musikterapi. MTL medlem. Klinisk musikterapeut, Aalborg Psykiatriske Sygehus. Underviser, musikterapiuddannelsen, Aalborg Universitet. Kontakt: hnl@hum.aau.dk*

Resumé

Efter en indledende kort anmeldelse af konferencen som helhed, stiller artiklen skarpt på musikkens placering i konferencens program. Det postuleres at musikterapeuter også har brug for et "brush up" på deres musikalske færdigheder. Et afsnit om viden og musik hvor der ønskes mere opmærksomhed til musikken i musikterapien. Afslutningsvis efterlyses conferenceindlæg med en praktisk tilgang til faget, flere muligheder for faglig udveksling, samt et generelt ønske om flere workshops på konferencer.

Endnu en europæisk konference for musikterapi er vel overstået. Endnu engang med flot dansk deltagelse. Hele 9 programindslag, der fordelte sig på papers, workshops, posters og EAMTC student symposium. Desuden holdt Tony Wigram (repræsenterende UK) og Sanne Storm (repræsenterende Færøerne) oplæg. De hører også til gruppen fra Aalborg Universitet. At der også var en dansk gruppe studerende, som havde fundet vej til konferencen, var imponerende. Jo, danskerne kan og vil!

Vurdering af konferencen

Det var en god konference. Overordnet set fungerede det. Et omfattende program med 2 keynotes om formiddagen og herefter 10 sideløbende papers/workshops. I alt blev der på fire dage givet 6 keynotes, 111 pa-

pers, 13 workshops, 2 videopræsentationer, 18 posters, et symposium under titlen "Music and altered states" med 13 oplægsholdere, samt EAMTS symposium med 4 oplægsholdere (symposium for europæiske musikterapistuderende).

Selve konferencen fandt sted på et stort conferencecenter udenfor Eindhoven, Holland, d. 15. – 19. august 2007. Med dens 250 deltagere fyldte den kun en del af stedets faciliteter. Det var dog dejligt at bo og være ét sted, så man kunne let finde kolleger at snakke med uanset om det var i konferencelokaler, foyer eller bar.

Præsentationerne var generelt på et fagligt højt niveau. Om aftenen var der underholdning i form af koncerter. Der var skønhedspletter i programmet, men den største fejl var efter min mening at der ikke var faciliteter eller musikinstrumenter til rådighed i mindre lokaler til jam sessions, intuitive improvisationer, eller blot lidt øvelse eller musikalsk afslapning. Når man nu i dette kæmpe conference-center kunne gå i svømmebad, fitness og sauna, hvorfor kunne man så ikke få sig en musikalsk dukkert? Et nyt fantastisk koncept blev afprøvet. Ultrakorte intuitive improvisationer umiddelbart efter hver keynote af professionelle musikterapeuter, der for en ganske kort stund tog plads på scenen og lod indtryk blive til mu-

sikalsk udtryk. Nogle gange gik foredragsholderen med i improvisationen. En virkelig god idé der gav et øjebliks ro og tid til eftertanke for tilhørerne.

Jeg vil nu stille skarpt på musikken i konferencen.

Musikkens hørbarhed i papers og workshops.

I de præsentationer jeg hørte og deltog i, var der overvægt af præsentationer hvor der indgik musik, afspillet under præsentationen. Som regel korte musikseksempler af nogle få minutters varighed, enten sange der var anvendt på cd i forbindelse med musiklytning i musikterapi, eller liveoptagelser fra en musikterapisession. I en paper-præsentation valgte musikterapeuten at synge de sange (a capella), hun omtalte i forbindelse med case-gennemgang. Det gav et levende og personligt præg på præsentationen.

Sammen med min kollega Charlotte Dammeyer Fønsbo stod vi for et paper hvor vi præsenterede aspekter af klinisk praksis med lyttegrupper i voksenpsykiatrien og hvor afspillet musik indgik som eksempel 2 gange af under 1 minuts varighed. Vi talte for at musikterapi i form af musiklytning kan være en ligeså værdifuld terapiform som andre former for aktiv musikterapi.

Af workshops lykkedes det at tilmelde mig 2, hvori der indgik musik i begge. Den ene var en sangworkshop med titlen "Singing: a professional and personal need" afholdt af Silke Uhlig og Kate Geller (USA). Den anden "Assessment techniques for Rhythmic improv: an in vivo experience" var en kombination af dans og instrumental improvisation med percussion instrumenter med Mary Elinor Boyle og Eleanor Dennis (USA). Det var 2 meget forskellige workshops, hvor den første havde til hensigt at lade musikterapeuten opleve hvordan arbej-

de med stemmen kan hjælpe til at terapeutten holder kontakt til både sig selv og til klienten. Den anden sigtede mod en indsigt i hvordan man ved hjælp af et assessment-skema på kort tid kan få overblik over patientens styrker og svagheder, samtidig med at man improviserer frit sammen med klienten. I begge workshops var det tydeligt at der blandt deltagerne var et udtalt behov for at være skabende og kreativ musikalsk. I den workshop hvor man samtidig med at skulle musicere også skulle udfylde et assessment-skema, var det påfaldende hvor få der faktisk fik udfyldt skemaet. Til gengæld var der stor kreativitet i forhold til at fylde rollen ud som improviserende danser og musiker. Generelt krævede det stram styring og direction for ikke at musikken skulle tage overhånd indenfor den afgrænsede ramme for workshoppen. Der virkede til at behovene for at komme på banen med egen kreativitet og musikalitet kun i begrænset grad kunne indfries inden for konferencens rammer.

Konferencen har været pakket med ord og musik, men i de i alt 4 dage konferencen varede, har jeg spillet og sunget i mindre end 2 timer (indenfor de programsatte aktiviteter).

Specielt spændende var keynote præsentationen af Jaakko Erkkilä (Finland). Titlen var "Thoughts about music therapy – improvisation from an epistemological and paradigmatic point of view". Her var fokus på de særlige udfordringer og behov musikterapeuten har i relation til analyse af terapimusik, og hvilke begrænsninger man har i traditionelle og intuitive noteringsformer. Han præsenterede et nyudviklet analyseprogram, der er udviklet i Finland. I denne keynote blev musikterapeutens musik sat i forgrunden for forskning og undersøgelse. Det er interessant at tænke på hvordan forskning indenfor dette område kan betyde at

både undervisere og studerende i det omkringliggende miljø giver mere opmærksomhed til den musikalske del af musikterapifaget.

Viden og musik

Musikterapikonferencer er i høj grad med til at sætte ny viden i højsædet og de mange case-beskrivende papers er med til at bekræfte at **det virker!** Videnskabeliggørelsen af musikterapifaget er nødvendig og essentiel for fagets overlevelse. På samme tid skal en konference også være med til at sætte musikken i centrum, som musikterapeutens redskab.

Musikterapeuter har også behov for at få et "brush up" på deres musikalitet og musikalske færdigheder. At blive inspireret og udfordret i sin musikalitet som musikterapeut. Hvorfor har sammenspil ofte status som ekstra natlig aktivitet, sådan bare for hyggens skyld? Musikterapeuter er musikalske mennesker og musik er redskabet i arbejdet. Den udførte, levende, spillede musik, improviseret som komponeret, bør opgraderes på musikterapikonferencer.

Flere workshops

Hvorfor er der så relativt få workshops på konferencer? Her efterlyses flere workshops i programmet, som er oplevelsesorienterede med musikalsk vægtning, evt. specificeret i forhold til arbejde med bestemte målgrupper. Man kan også lave både åbne og lukkede workshops. Måske drejer det sig om at få flere bidrag ind til workshops, så det muliggør en bedre balance mellem de teoretiske og de praktiske konferenceindlæg. En mulighed er også at give plads til nye alternative workshop typer der i højere grad kan inddrage deltagerens kompetencer indenfor deres eget arbejdsfelt, så der opstår et miljø for reel udveksling af erfaring og metoder. Endelig er det værd at bemærke at mange workshops i programmet på ingen måde

udelukker sjove og underholdende jamsessions om aftenen.

At dyrke musikken er essentielt for mig, personligt og fagligt. Musikterapeuter har dette tilfælles til trods for store forskelle. På en international konference vil der være sproglige eller kulturelle barrierer som forhindrer at mødes på tværs af landegrænser og terapitraditioner. Vi musikterapeuter VED jo hvordan musikken er kommunikativ! Så brug det dog!

Afrunding

I dette indlæg har jeg sat fokus på musikken, måske fordi jeg er **musikterapeut** til forskel fra andre som er **musikterapeuter**?

Hvorfor så optaget af musikken? Et udslag af mindreværdskomplekser? Jeg beundrer forskerne og teoretikerne. På en måde er de konferencens stjerner. Dem der har udgivet bøgerne. Dem der skaber mulighederne for musikterapiens fortsatte eksistens, når vi lever i en virkelighed hvor vores fags berettigelse beror på målbare resultater og publikationer i internationalt anerkendte tidsskrifter.

Men det er også vigtigt at vi styrker det musikalske fokus. Uden musikken giver musikterapien ikke mening.

En konference skal afspejle musikterapiens mangfoldighed og give deltagerne mulighed for selv at sammensætte et program efter behov. Der skal være plads til både teoretiske og praktiske tilgange til faget. Der skal være plads til at få og at give – ord, musik, indtryk og udtryk. I et konferenceprogram skal udbuddet i en eller anden udstrækning balancere med deltagerens ønsker, for at flest muligt kan få optimalt udbytte. Der er idéer at arbejde videre på til næste gang der skal være konference i Danmark. Det bliver i 2009, hvor Nordisk Konference for musikterapi finder sted i Aalborg. Uagtet kritikken er det absolut værd at tage på konference. Det **er** inspirerende og man kommer både træt og beriget hjem.